

Vragen en opwaarderingen m.b.t. SB IBT Jaarverslag 2023 - Uitvoeringsagenda 2024

Fractie	#	Vraag/input	Antwoord/reactie
PvdD	1	<p><u>Opwaardeerverzoek</u>: We vinden het een zorgelijke constatering dat vrijwel alle gemeenten nog slechter scoren op (proces)criteria rondom Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH-taken) dan het jaar daarvoor. Vooral het borgen van de financiële en personele middelen is een probleem. We zien dat voor 2024 systematische beoordelingen gaan volgen, systeemtoezicht gaan ontwikkelen etc. Hoe denkt het college hiermee bij te dragen aan het versterken van de VTH-rollen? Zou hier niet veel proactiever op ingezet moeten worden door bijvoorbeeld BOA's van de gemeenten meer bij te scholen op VTH taken op het gebied van ruimtelijke ordening en milieu? Graag een gesprek hier ook over met de commissie.</p>	<p>Wij delen uw zorgen. Gemeenten moeten voldoen aan de wettelijke proces- en kwaliteitscriteria. Een van de meest essentiële criteria is het waarborgen van een goede kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke VTH-taken. Om die kwaliteit te kunnen waarborgen, moeten gemeenten de daarvoor benodigde personele en financiële middelen in de begroting opnemen. Dit gebeurt de laatste jaren onvoldoende of niet waardoor de gelijkblijvende bestaande personele capaciteit niet in verhouding staat tot de uit te voeren VTH-taken die de laatste jaren zijn toegenomen. Daardoor krijgen de VTH-medewerkers (vergunningverleners, toezichthouders bouw en ruimtelijke ordening, juristen handhaving en boa's) het steeds drukker, krijgt de organisatie te maken met de 'waan van de dag' en wordt als reactie daarop steeds 'scherper' geprioriteerd in de uitvoering van de wettelijke taken. Dit heeft het grote risico in zich dat de minimale wettelijke VTH-taken in kwaliteit inboet. Gemeenten adviseren om de boa's meer taken erbij te geven biedt geen soelaas. Nog daargelaten dat de beschikbare capaciteit aan boa's bij gemeenten al beperkt is, hebben boa's een wettelijk vastgesteld takenpakket en mogen boa's, zonder wettelijke grondslag, bijvoorbeeld geen taken uitvoeren op het gebied van ruimtelijke ordening. Daarvoor hebben gemeenten de beschikking over toezichthouders bouw en ruimtelijke ordening.</p> <p>GS houdt interbestuurlijke toezicht op gemeenten waarbij het gevoerde VTH-beleid en gemeentelijke organisatie worden getoetst aan de proces- en kwaliteitscriteria. Als uit de beoordeling blijkt dat een gemeente ondermaats presteert, wordt die gemeente onder 'actief toezicht' geplaatst. Er vinden dan ook bestuurlijke gesprekken plaats met deze gemeente. De gemeente moet dan een verbeterplan opstellen en uitvoeren om zo snel mogelijk weer aan de criteria te voldoen. Op die manier draagt systematisch toezicht bij aan een kwalitatief goede uitvoering van VTH-taken. Als aan de criteria wordt voldaan, is aannemelijk dat de taakuitvoering op niveau is.</p> <p>Op dit moment wordt door cluster IBT een herziening van het IBT Beleidskader 2021-2024 voorbereid. Daarbij wordt ook nagedacht over het verbeteren van de effectiviteit van het interbestuurlijk toezicht. Ook wordt een handreiking voor gemeenten opgesteld waarin uitleg wordt gegeven over de proces- en kwaliteitscriteria zodat gemeenten bij het voldoen aan de criteria. Verder leest IBT conceptstukken tegen en worden waar gewenst advies- en voortgangsgesprekken</p>

			<p>gevoerd. Tot slot wordt in 2024, met uitloop in 2025, door cluster IBT een themaonderzoek uitgevoerd waarbij wordt onderzocht of en in hoeverre gemeenten voldoen aan de kwaliteitscriteria. Dit zijn criteria die specifiek gelden ten aanzien van de kritieke massa (hoeveelheid FTE) voor de VTH-taken en de deskundigheid (opleiding, ervaring etc.) van het personeel. De resultaten van dit onderzoek kunnen door gemeenten worden gebruikt om de nodige financiële en personele maatregelen te treffen om aan de kwaliteitscriteria te voldoen, door bijvoorbeeld capaciteitsuitbreiding en het opleiden of bijscholen van medewerkers (waaronder boa's). Welke maatregelen precies worden getroffen is overigens aan de gemeente. Gemeenten hebben binnen de kaders van de proces- en kwaliteitscriteria namelijk beleidsruimte om daaraan invulling te geven. GS toetst als interbestuurlijk toezichthouder vervolgens of gemeenten aan de proces- en kwaliteitscriteria voldoen.</p>
BBB	2	<p><u>Eventueel Opwaardeerverzoek:</u> Zorgelijk te lezen dat rondom de sociale agenda's gemeenten op tal van terreinen in zwaar weer komen. Tegelijkertijd is er bij onze provincie miljoenen subsidie ruimte m.b.t. tot innovatie en klimaat. (28 miljoen waar deels nog geen bestemming voor is).</p> <p>Kan er voor gezorgd worden dat de subsidies met voorrang naar deze gemeentes gaan? En mogelijk in de toekenning ook beoogde sociale agenda's kunnen worden meebeoordeeld</p>	<p>Gemeentes kunnen subsidies aanvragen bij de provincie. De subsidieverlening dient transparant uitgevoerd te worden conform de geldende subsidieregeling. Het met voorrang behandelen van aanvragers is dan ook niet mogelijk om willekeur te voorkomen.</p> <p>De subsidiecriteria zoals genoemd in de subsidieregeling zijn leidend voor toekenning. Als men in de toekenning de beoogde sociale agenda's wil meewegen, dan dient dit expliciet opgenomen te worden in de subsidieregeling.</p>
	3	<p>Wat kan de Provincie doen ter voorkoming dat gemeenten mogelijk de rode cijfers ingaan (onder toezicht komen)</p>	<p>In artikel 189 lid 2 van de gemeentewet is bepaald, dat de gemeenteraad erop toeziet dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Het voorkomen dat de gemeente in de rode cijfers komt, is dus primair de verantwoordelijkheid van de gemeente zelf. Als provincie (toezichthouder) hebben we geconstateerd dat door onder andere de ontwikkelingen rond het gemeentefonds veel gemeenten vanaf 2026 tekorten begroten. In de toezichtbrief naar aanleiding van de begroting 2024-2027 hebben wij de gemeenten geadviseerd toekomstscenario's uit te werken. In ambtelijke- en bestuurlijke contacten met de gemeenten worden de ontwikkelingen en de stand van zaken hierin nauwgezet gevolgd. En dat zullen we ook blijven doen.</p>
D66	4	<p>Op blz.10 is over het uitvoeren van VTH-taken geconstateerd dat er uit de toezichtronde 2022/2023 "duidelijk een algehele verslechtering van de taakuitvoering van gemeenten waar te nemen" is. Als het zich op een hellend</p>	<p>Het IBT wordt uitgevoerd volgens het IBT Beleidskader 2021-2024, vastgesteld door GS. Op dit moment wordt het IBT Beleidskader herzien waarbij onder andere wordt nagedacht over het verbeteren van de effectiviteit van het toezicht. Ook wordt een handreiking voor gemeenten opgesteld</p>

		vlak bevindt, waarom is dan in de uitvoeringsagenda voor 2024, op blz.16, geen specifiekere aanpak opgenomen?	waarin uitleg wordt gegeven over de proces- en kwaliteitscriteria zodat gemeenten. Deze praktische handreiking helpt gemeenten bij het voldoen aan de criteria. Verder leest IBT conceptstukken tegen en worden waar gewenst advies- en voortgangsgesprekken gevoerd. Tot slot wordt in 2024, met uitloop in 2025, een themaonderzoek 'kwaliteitscriteria' uitgevoerd. Voor de volledigheid verwijzen wij naar het gegeven antwoord op de vraag van de PvdD.
	5	Of is het de bedoeling om hier mogelijk een themaonderzoek (blz.12) aan te wijden?	Zie bij 4
Volt	6	<u>Opwaardeerverzoek</u> : We gaan graag in gesprek met overige commissieleden en GS over de mogelijkheden van GS tov gemeenten en Rijk nu blijkt dat er tekorten aankomen	Zie bij 7
	7	Met welke frequentie en op welke wijze onderhoudt GS contact met het Rijk over het feit dat het korten op gemeentefondsen tot problemen leidt in diverse aandachtsgebieden	De formele contacten met het Rijk over de toekomstige tekorten van de gemeenten lopen via het IPO. In de reguliere overlegstructuren waarbij de provincie(s) en het Rijk zijn betrokken vragen wij zowel bestuurlijk als ambtelijk aandacht voor de problematiek. Daarnaast brengen we dit onderwerp (ook op uitdrukkelijk verzoek van uw Staten) onder de aandacht in de media. Zie: https://eenvandaag.avrotros.nl/item/gemeenten-in-zorgen-door-nieuwe-manier-van-financiering-vanuit-den-haag-stond-in-geen-enkel-verkiezingsprogramma https://www.rtvutrecht.nl/nieuws/3691478/provincie-maakt-zich-grote-zorgen-roept-alle-gemeenten-op-plannen-te-maken-voor-bezuinigingen